

بررسی شاخصهای ایمنی در معادن استان مازندران

اصغر باقریان^۱، کورش شهریار^۲ و داریوش حمیدی^۳

چکیده

مساله ایمنی در معادن همواره از مهمترین موضوعات مورد بررسی محققین بوده است، چون که کنترل حوادث و رعایت ایمنی در معادن تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم زیادی بر راندمان تولید و اقتصاد معادن دارد. به همین علت بایستی با انجام مطالعاتی، عوامل اصلی حادثه‌آفرینی شناسایی شده و راه‌حلهای مدیریتی و اجرایی مناسب به منظور کاهش و کنترل آنها ارائه کرد. از متداولترین روشهای بررسی حوادث می‌توان به روشهای آماری اشاره کرد، که با استفاده از آمار و اطلاعات مربوط به حوادث رخ داده در معادن، می‌توان مشکلات و منابع اصلی حادثه‌آفرینی را شناسایی و برای برطرف کردن آنها چاره‌های اندیشید.

مقاله حاضر نتیجه کار تحقیقاتی روی آمار حوادث رخ داده در معادن استان مازندران در سال ۱۳۸۰ می‌باشد. در این تحقیق سعی شده است پارامترهای کلیدی مانند نوع، محل و زمان حادثه و پارامترهای دیگری نظیر سن، سابقه‌کار و میزان تحصیلات شخص حادثه‌دیده، روش مدیریت معدن، تعداد شیفت کاری، علت وقوع حادثه، عضو حادثه دیده و همچنین تعداد روزهای کاری از دست رفته مورد مطالعه قرار گیرد و سپس شاخصهای عمده بیان‌کننده ایمنی شامل فراوانی حادثه، شدت حادثه برای این معادن تعیین شود. در پایان به منظور کاهش و کنترل این حوادث و در نتیجه افزایش راندمان تولید، پیشنهادهای ارائه شده است.

کلید واژه ها : شاخصهای ایمنی، حادثه، معادن استان مازندران، آمار حوادث

۱- مقدمه

مساله ایمنی و بهداشت شغلی در معادن همواره از مهمترین موضوعات مورد توجه محققین بوده است. مطالعات اخیر نشان می‌دهد که هزینه ناشی از بروز حوادث نقش مهمی را در اغلب عملیات معدنکاری ایفا می‌کند. به همین علت کنترل حوادث و رعایت ایمنی در معادن تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم زیادی بر راندمان تولید و اقتصاد معدن دارد. جلوگیری از حوادث نیازمند یک فهم دقیق از ریسک و خطرات کار می‌باشد. لذا بایستی با انجام مطالعاتی، عوامل اصلی حوادث شناسایی شده و راه‌حلهای مدیریتی و اجرایی مناسب به منظور کاهش و کنترل آنها ارائه کرد. از متداولترین روشهای بررسی حوادث می‌توان به روشهای آماری اشاره کرد، که با استفاده از آمار و اطلاعات مربوط به حوادث رخ داده در معادن، می‌توان مشکلات و منابع اصلی حادثه‌آفرینی را شناسایی و برای برطرف کردن آنها چاره‌های اندیشید [۱].

۲- شاخصهای ارزیابی ایمنی

در سالهای اخیر فعالیتهای ساختار یافته‌ای برای جمع‌آوری اطلاعات معنی‌دار از آمار حوادث و تصادفات صورت گرفته است. تحلیل آمار حوادث به منظور نشان دادن جایگاه مهم ایمنی قبل از تلاش در تعیین دلیل یا منبع حوادث است. بعد از فراهم آوردن یک مبنا برای اندازه‌گیری عملکرد ایمنی، اطلاعات آماری برای جداسازی عناصر یا محیطهایی که فاکتور موثر در حوادث دارند، سودمند می‌باشند. این نوع

۱- کارشناس ارشد استخراج معدن- دانشگاه شهید باهنر کرمان - E-mail: bagherian1356@yahoo.com

۲- دانشیار بخش مهندسی معدن- دانشگاه شهید باهنر کرمان - تلفن: ۰۳۴۱-۲۱۱۲۷۴۶

۳- کارشناس ارشد معدن- سازمان صنایع و معادن استان مازندران